

Latin 101

4-9-2010

Theseus Reading

1. Athēnīs vivēbat Theseus eiusque pater, rēx Aegeus.
2. illō tempore cīvēs regī Crētae poenās dabant.
3. septem puerōs et eundem numerum puellārum ad eum mittēbant.
4. hae miserae victimae Mīnōtaurō suās vītās dabant.
5. suō patrī Theseus dīxit, “Hunc malum mōrem tolerāre nōn possum!
6. ego ipse Mīnōtaurō nōn timeō.
7. Istum inveniam et, sī poterō, meīs vīribus vincam.
8. dīs (deīs) meum fortūnam committō.
9. Alba vēla vidēbis, ō mi pater, sī mortem fugiō.”
10. Itaque Theseus sē cum aliīs victimīs iūnxit et trāns mare ad Crētā navigavit.
11. Ibi suō labore Mīnōtaurum superāre et arte Ariadnae, suae amīcae, fugere poterant.
12. Aegeus suum filium in scopulō diū exspectāverat.
13. nunc nāvem ipsam suī filiī vidēre poterat.
14. sed vēla nigra, nōn alba sunt!
15. Stultus Theseus suum cōnsilia memoriā nōn tenuerat.
16. vēla nōn mūtāverat.
17. Miser Aegeus sine morā sē iēcit in mare “Aegaeum.”

Numeri:

1. unus

2. duo
3. tres
4. quattuor pueri puellae consilia
5. quinque
6. sex
7. septem
8. octo
9. novem
10. decem
11. undecim
12. duodecim
13. tredecim
14. quattuordecim
15. quindecim
16. sedecim
17. septendecim
18. duodeviginti
19. undeviginti
20. viginti
100. centum
200. ducenti pueri
300. trecentos puerōs
400. quadringintae feminae
500. quingenta consilia
1000. mille
2000. duō milia amicōrum
3000. trēs milia fēminarum

Genitive of the Whole

pars fēminārum
duō milia fēminārum
multi virorum
paucae fēminārum

numbers that change case:

unus, -a, -um (-ius declension)

duo, duae, duo (idiosyncratic)

tres, tria (regular 3rd declension adjective, plural)

trēs urbēs

trium urbium

tribus urbibus

tria animalia

trium animalium

tribus animalibus

hundreds , 200 and following (1st & 2nd declension adjectives)

thousands (2000 and following) (3rd declension neuter NOUN plus genitive)

I.

unus puer

unius pueri

uni puero

una puella

unam puellam

II.

duo pueri

duae puellae

duos pueros

duas puellas

duabus puellis

duobus pueris

duo imperia

III.

tres feminae

tribus feminis

tria consilia

CC.

ducenti pueri

ducentae puellae

ducentos pueros

ducentis puellis

MM.

duo milia hominum

- cum duobus milibus hominum
- propter dua milia hominum

tres milia feminarum

- cum tribus milibus virōrum

3rd declension sdjectives

Forms:

- omn-is, omne
- ingens, ingent-is
- acer, acris, acre

Stem:

- drop the -is

Endings:

- just like i-stem nouns

2 endings

Case	Singular		Plural	
	m/f	neuter	m/f	neuter
nom.	-is	-e	-ēs	-ia
gen.	-is		-ium	
dat.	-ī		-ibus	
acc.	-em	-e	-ēs	-ia
abl.	-i		-ibus	

omnis, omne

Case	Singular		Plural	
	<i>m/f</i>	<i>neuter</i>	<i>m/f</i>	<i>neuter</i>
nom.	omnis	omne	omnēs	omnia
gen.	omnis		omnium	
dat.	omnī		omnibus	
acc.	omnem	omne	omnēs	omnia
abl.	omni		omnibus	

Omnes fugerunt.

Caesar omnia intellexit.

omnis puella omne consilium

de omnibus puellis de omnibus consiliis

de omnibus virginibus

Relative Pronouns

Forms

case	masculine	feminine	neuter	usual meaning
	Singular			
nom.	quī	quae	quod	who, which
gen.	cuius	cuius	cuius	whose
dat.	cui	cui	cui	to/for whom
acc.	quem	quam	quod	whom, which
abl.	quō	quā	quō	whom
	Plural			
nom.	quī	quae	quae	who, which
gen.	quōrum	quarum	quōrum	whose, of whom
dat.	quibus	quibus	quibus	to/for whom
acc.	quōs	quās	quae	whom
abl.	quibus	quibus	quibus	whom

- **Meaning:** who, which, whom, whose, to whom (depending on gender and case)

- **ille est vir qui me iuvit** He is the man who helped me.
- **ille est vir quem puellae iuverunt.** He is the man whom the girls helped.
- **Clauses:** they begin clauses that have their own verb.
 - **ille est vir (qui me iuvit).** *He is the man (who helped me).*
 - **ille est vir (quem puellae iuverunt).** *He is the man whom the girls helped.*
 - **puellae virum (quem iuverunt) amant.** *The girls love the man whom they helped.*
- **Agreement:** the relative pronoun agrees with the noun it substitutes for (the antecedent) in gender and number.
- **Case:** the relative pronoun takes the case required by its clause.
 - English: *The man whom I saw is a good friend.*
 - Latin: **vir quem vidi est bonus amicus.** **quem** agrees with the antecedent, **vir**, in gender (masculine) and number (singular). It is accusative because in its clause it is the direct object.

Antecedent:

can be any gender, number or case

- **Nominative:** **puerī (quī dīlīgenter labōrābant) nunc doctī sunt.** *The boys (who worked hard) are now educated.*
- **Genitive:** **amīcī puerōrum (quī dīlīgenter labōrābant) saepe eōs laudant.** *The friends of the boys (who worked hard) often praise them.*
- **Dative:** **puerīs (quī dīlīgenter labōrābant) dona damus.** *We give gifts to the boys (who worked hard).*
- **Accusative:** **puerōs (quī dīlīgenter labōrābant) laudāvimus.** *We praised the boys (who worked hard).*
- **Ablative:** **cum puerīs (quī dīlīgenter labōrābant) manēmus.** *We are staying with the boys (who worked hard).*

Relative pronoun in clauses:

the relative pronoun is whatever case its clause requires and agrees with its antecedent in gender and number

- **Nominative:** **māter (quae mē amat) est bona fēmina.** *The mother (who loves me) is a good woman.*

- **Genitive:** *māter (cuius filium amō) est bona fēmina.* The mother (whose son I love) is a good woman.
- **Dative:** *māter (cui dona dabāmus) est bona fēmina.* The mother (to whom we gave gifts) is a good woman.
- **Accusative:** *māter (quam amāmus) est bona fēmina.* The mother (whom I love) is a good woman.
- **Ablative:** *māter (sine quā vivere nōn possum) est bona fēmina.* The mother (without whom I cannot live) is a good woman.

Examples from Latin Praxis site: (for translations go [here](#))

Nominative antecedents:

1. Puer (quī cecidit) frāter meus est.
2. Puer (cuius pater crās veniet) nōn valet.
3. Puer (cui librum dedī) tē vocat.
4. Puer (quem puellae vītant) stultus est.
5. Puer (ā quō illae currunt) ibi stat.

Genitive antecedents:

1. Ibi est dōnum puerī (quī meus frāter est.)
2. Quid est nōmen puerī (cuius pater crās veniet)?
3. Hoc est dōnum puerī (cui librum herī dedī).
4. Ea est amīca puerī (quem herī vīdimus).
5. Hoc est dōnum puerī (dē quō illa puella semper cōgitat).

Dative antecedents:

1. Da signum puerō quī stat in agrō.
2. Da aquam puerō cuius frātrēs vīdimus.
3. Da tuum librum puerō cui meam pecūniam commīsī.
4. Da grātiās puerō quem hodiē invēnimus.
5. Da glōriam puerō quōcum cīvitatē servāvērunt.

Accusative antecedents:

1. Puerum quī tē saepe laudat illa puella semper culpat.
2. Puerum cuius pater crās veniet nēmō adiuvābit.
3. Puerum cui pecūniam commīsī ad Asiam mittent.
4. Puerum quem herī vīdī nunc nōn videō.
5. Puerum quō cum nunc remanēs ad urbem crās dūcent.

Ablative antecedents:

1. Dē **puerō quī** animālia timet medica cōgitat.
2. Prō **puerō cuius** labor patriam servāvit faciēmus multa bona.
3. Cum **puerō cui** grātiās ēgimus eam rēgīna mittet.
4. Â **puerō quem** timet currit illa puella.
5. Dē **puerō quō** cum sē iunxerat mihi multa dīxit.

Forms

case	masculine	feminine	neuter	usual meaning
Singular				
nom.	quī	quae	quod	who, which
gen.	cuius	cuius	cuius	whose
dat.	cui	cui	cui	to/for whom
acc.	quem	quam	quod	whom, which
abl.	quō	quā	quō	whom
Plural				
nom.	quī	quae	quae	who, which
gen.	quōrum	quarum	quōrum	whose, of whom
dat.	quibus	quibus	quibus	to/for whom
acc.	quōs	quās	quae	whom
abl.	quibus	quibus	quibus	whom

1. equus (quī trāns agrōs currit) est celer.
2. pauperēs (quos rēx iuvit) fuerant miserī.
3. illum senem laudāmus (cuius philosophiam intellēgimus).
4. filia rēgis (quī illam terram rexit) est iucunda pulchraque.
5. vītā vīxērunt (quae gravis difficilisque erat).
6. Puella (cuī pecūniam herī dedī) hodiē mē vidēbit.
7. Habēre illum libellum (quem scrīpsit) dēsīderō.
8. Amor (quem sentiō) perpetuus erit.
9. Mōrēs illius vīrī (quem laudō) nōn semper bonī sunt
10. Puer (cuī signum agricola dedit) cōpiās ad mare dūxit.
11. Urbs (quam Rōma dēlēre diū cupiēbat) nunc eī est amīca.
12. Mātrēs (quārum filiī ad Graeciam nāvigerant) tristēs sunt.

